

Keresztény életmód

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Róma 14-16

„Te pedig miért kárhoztatod a te atyádfiát? avagy te is miért veted meg a te atyádfiát? Hiszen mindnyájan odaállunk majd a Krisztus ítélőszéke elé” (Róm 14:10).

A Római levél tanulmányozásának utolsó szakaszához értünk. Ebből a könyvből született meg a protestáns reformáció, és minden más bibliai írás közül ez mutat rá leginkább, hogy miért vagyunk protestánsok, miért is *kell annak maradnunk*. Protestáns hívőkként, különösen hetednapos adventistákként a *sola scriptura* talaján állunk, ami azt jelenti, hogy egyedül a Biblia a hit mércéje. A Bibliából ismertük meg ugyanazt az igazságot, aminek a határára évszázadokkal korábban a lelki elődeink elszakadtak Rómától. Ez pedig nem más, mint a hit általi megigazulás nagyszerű tanítása, amit Pál elemmentáris erővel magyaráz a Római levélben.

Talán a pogány börtönőr szavaival foglalható össze az egész kérdés: *„mit kell tennem, hogy üdvözüljek”* (ApCsel 16:30, ÚRK)? A Római levélben erre a kérdésre kapjuk meg a választ, ami nem egyezett azzal, amit Luther korában az egyház adott. Ezért indult el a reformáció, és ma itt vagyunk.

Ebben az utolsó részben Pál más témákat is érint, amelyek talán nem annyira kötődnek fő gondolatához, mégis elég fontosak ahhoz, hogy levelébe belefoglalja őket. Tehát számunkra mindez szintén Szentírás.

Hogyan fejezte be Pál ezt a levelet? Mit írt? Milyen igazságokat találunk üzenetében mi, akik nemcsak az apostol örökösei vagyunk, hanem a protestáns elődöké is?

HITBEN ERŐTELENEK

Róm 14:1-3 verseiben a kérdés a feltételezhetően bálványáldozatként bemutatott hús fogyasztása. A jeruzsálemi zsinat (Apostolok cselekedetei 15) úgy határozott, hogy a pogányok közül megtértek tartózkodjanak az ilyen ételktől. Az azonban továbbra is kérdéses volt, hogy a piacon árult húsok vajon bálványoknak áldozott állatokból származtak-e (lásd 1Kor 10:25). Egyes keresztények nem foglalkoztak ezzel, míg mások a legcsekélyebb képtelen esetén is inkább csak zöldségfélét fogyasztottak. Ennek semmi köze nem volt a vegetarizmushoz és az egészséges életmódhoz, és Pál arra sem céloz ebben a szakaszban, hogy már nem lenne érvényben a tiszta és a tisztátalan állatok megkülönböztetése. Nem erről volt itt szó! Ha a „*mindent meg lehetik*” (Róm 14:2) szókapcsolatot úgy értelmeznénk, hogy minden tiszta és tisztátalan állat húsát meg lehet enni, akkor helytelen lenne a magyarázatunk, mert a más újszövetségi szakaszokkal történő összevetés kizárja ezt az értelmezést.

A hitben erőtelnek befogadása pedig annyit tesz, hogy teljes tagságot biztosítunk nekik, elfogadjuk őket. Nem kell vitázni velük, adjuk meg nekik a szabad vélemény jogát.

Milyen elvet tanuljunk tehát meg Róm 14:1-3 verseiből?

Fontos felfigyelni rá, hogy a 3. versben Pál nem marasztalja el a „*hitben erőtelen*” embert, és azzal kapcsolatban sem tanácsolja, hogyan erősödhet meg. Isten elfogadja a szörszálhasogató keresztényt is (akit nyilván nem Isten, hanem hittestvérei mondanak annak): „*az Isten befogadta őt.*”

Hogyan erősíti meg Róm 14:4 verse az eddigi gondolatokat?

Figyelembe véve a mai részben kifejtett elveket, vajon időnként nem adódhat olyan helyzet, amikor közbe kell lépniük, megítélve, ha nem is a másik szívet, de a cselekedeteit mindenképp? Minden esetben tartózkodnunk kell ettől? Ézs 56:10 verse ugyanis ezt mondja egyes órállókról: „*néma ebek*”, akik „*nem tudnak ugatni*”. Hogyan dönthetjük el, mikor szóljunk, ill. mikor hallgassunk? Mi segít helyes egyensúlyt tartani?

ISTEN ÍTÉLŐSZÉKE ELŐTT

Mivel indokolja Róm 14:10 versében Pál, hogy óvakodnunk kell mások megítélésétől?

Hajlamosak vagyunk szigorúan elítélni másokat, gyakran éppen olyasmiről, amit mi magunk is elkövetünk. Hányszor megesis, hogy saját tettünket korántsem tartjuk olyan rossznak, mint ha más követi el ugyanazt. Magunkat talán megteveszthetjük képmutatásunkkal, Istent azonban semmiképp sem. Így figyelmeztet az Úr: „*Ne ítéljétek, hogy ne ítéltessetek. Mert amilyen ítéllettel ítéltek, olyannal ítéltetek, és amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek néktek. Miért nézed pedig a szálkát, amely a te atyádfia szemében van, a gerendát pedig, amely a te szemedben van, nem veszed észre? Avagy mi módon mondhatod a te atyádfiának: Hadd vessem ki a szálkát a te szemedből; holott imé, a te szemedben gerenda van*” (Mt 7:1-4)?

Miért fontos az az ószövetségi kijelentés, amit Pál idéz (Róm 14:11)?

Az Ézs 45:23 verséből vett idézet alátámasztja, hogy *mindannyian* ítélet alá esünk. A „*minden térd*” és „*minden nyelv*” kifejezés teszi személyre szabottá az idézetet. Vagyis egyen-egyenként mindenkinek számot kell adnia életéről és tetteiről (Róm 14:12). Senki nem felelhet másokért, e tekintetben *nem* vagyunk atyánkfiainak őrizői.

Figyelembe véve a szövegösszefüggést, hogyan értsük Róm 14:14 versét?

Még mindig a bálványoknak áldozott ételekről van szó, és egyértelműen nem a tiszta és tisztátalan ételek megkülönböztetéséről. Pál azt mondja, hogy önmagában semmi rossz nincs abban, ha az ember olyan ételt fogyaszt, amit talán bálványoknak áldoztak. Végtere is, mi a bálvány? Semmi (lásd 1Kor 8:4), mit számít tehát, ha a pogányok bemutatták az ételt egy béka vagy egy bika szobra előtt?

Senkit nem szabad azonban arra készíteni, hogy saját lelkiismerete ellen tegyen, még akkor sem, ha túlzottan érzékeny a lelkiismerete. Az „erős” testvérek nyilván nem értették meg ezt. Megvetették „erőtlen” testvéreik aggályoskodását és megbotránkoztatták őket.

Előfordulhat, hogy az Úrért való buzgóságunkban éppen annak a veszélynek tesszük ki magunkat, amitől Pál óv? Miért kell vigyáznunk, nehogy mások lelkiismeretének gondoljuk magunkat, még jó szándékból sem?

NE BOTRÁNKOZTASSUNK!

Olvassuk el Róm 14:15-23 verseit (lásd még 1Kor 8:12-13)! Foglaljuk össze Pál mondandójának lényegét! Milyen elv kristályosodik ki ebben az igazságszabzonban, ami az életünk minden területén alkalmazható?

A 17-20. versekben az apostol megfelelő perspektívába helyezi a kereszténység különböző kérdéseit. Az étkezés fontos ugyan, de a hívőknek nem szabad azon vitázni, hogy megeszik-e az esetlegesen bálványoknak áldozott húsokat vagy inkább zöldségeket fogyasztanak. Inkább összpontosítsák figyelmüket az igazságra, a békességre és a Szentlélekben való örömré. Napjainkban hogyan alkalmazhatnánk ezt az elvet egyházunkban az étkezéssel kapcsolatos kérdésekre? Nagy áldás az egészségügyi üzenet, főleg az étkezésre vonatkozó tanításai, ugyanakkor nem mindenki látja egyformán e kérdést, tehát tartsuk tiszteletben a különbségeket!

Miközben Pál felszólít, hogy legyünk tekintettel mások lelkiismeretére, a 22. versben igen furcsa dolgot mond: „*Boldog, aki nem kárhoztatja magát abban, amit helyesel.*” Mire figyelmeztet itt az apostol? Hogyan egyensúlyozza ki mindazt, amit ezzel összefüggésben mondott?

Hallottunk már valakitől ilyesmit: „Senkinek semmi köze hozzá, hogy mit eszem, vagy mit viselek, vagy hogyan szórakozom.” Valóban így lenne? Egyikünk sem elszigetelten él. Szavaink, cselekedeteink, sőt még az étkezésünk is hatással lehet másokra, akár rossz, akár jó irányban, nem nehéz belátni, hogyan. Ha valaki, aki felnéz ránk, szemtanúja lesz egy „rossz” cselekedetünknek, könnyen a követőnké válhat. Magunkat csapjuk be, ha ezt nem ismerjük el. Hiába hivatkoznánk arra, hogy nem alkalmaztunk kényszert. Keresztényként felelősséggel tartozunk egymásért, és ha példánkkal valakit félrevezetünk, az felróható nekünk.

Milyen példát adunk? Vajon nem lenne kellemetlen a számunkra, ha mások, különösen fiatalok és új hívők, mindenben követnék a példánkat? A válaszukból mit tudhatunk meg önmagunkról?

BIZONYOS NAPOK MEGTARTÁSA

Eddig Pál azt fejtegette, hogy ne ítéljük meg másokat, ha egyes dolgokat másképp látnak, mint mi, ill. ne botránkoztassuk meg azokat, akik tetteink miatt esetleg megütközhetnek. Ezután felveti bizonyos napok kérdését is, amelyeket némelyek meg akarnak tartani, mások pedig nem.

Hogyan értsük Pál szavait Róm 14:4-10 szakaszában? Érinti ez a negyedik parancsolatot? Ha nem, miért nem?

Milyen napokra utal itt az apostol? Volt-e vita a korai egyházban bizonyos napok megtartásáról? Nyilvánvalóan igen. Gal 4:9-10 verseiben is találunk utalást rá, ahol Pál megfeddi a galáciai keresztényeket, mert megtartják „a napokat és hónapokat és időket, meg az esztendőket”. Amint a 2. tanulmányban említettük, a gyülekezetből egyesek meggyőzték a galáciai keresztényeket, hogy vállalják a körülmetélést és tartásuk meg Mózes törvényének egyéb parancsolatait is. Pál attól tartott, hogy ezek az elképzelések megfertőzik a római gyülekezetet is. Rómában azonban talán éppen a zsidó háttérű keresztényeknek esett nehezebbre meggyőzni magukat arról, hogy már nem kell megtartaniuk a zsidó ünnepeket. Az apostol itt azt mondja, hogy tegyünk kedvünk szerint, csak ne ítéljük el azokat, akik másként látják az adott kérdést, mint mi. Egyes keresztények ugyanis a biztonság kedvéért elhatározták, hogy megtartják egyik-másik zsidó ünnepet. Pál azt tanácsolta, hogy tegyék, ha ez a meggyőződésük. Semmi nem indokolja, hogy Róm 14:5 versebe belemagyarázzuk a hetenkénti szombat megtartását, mint egyesek teszik. El tudnánk képzelni, hogy Pál ilyen könnyedén vette volna a negyedik parancsolatot? Az egész negyedév során láthattuk, hogy nagy hangsúlyt helyezett a törvénynek való engedelmességre, tehát nem sorolhatja a szombat parancsolatát egy kategóriába az esetlegesen bálványoknak áldozott ételekkel, amelyek miatt némelyek aggályoskodtak. Gyakran idézik ezeket a szövegeket például arra, hogy már érvényét veszítette a hetedik nap, a szombat, csakhogy nem erről van bennük szó! Az ilyen alkalmazás ékes példája annak, amiről Péter is szót ejtett Pál írásainak értelmezésével kapcsolatban: „*Szinte minden levelében is, amikor ezekről beszél azokban; amelyekben vannak némely nehezen érthető dolgok, amiket a tudatlanok és állhatatlanok elcsúrnak-csavarnak, mint egyéb írásokat is, a maguk veszére*” (2Pt 3:16).

Mi a saját tapasztalatunk a szombattal? Áldásnak érezzük-e, úgy ahogy Isten akarta? Min változtathatnánk, hogy még inkább tapasztaljuk, amit az Úr felkínál nekünk a szombattal?

ZÁRÓ GONDOLATOK

Milyen fontos keresztény igazságot fejeznek ki Róm 15:1-3 versei?

Milyen oldalról közelítik meg e versek annak a lényegét, hogy mit jelent Jézus követőjének lenni?

Még melyik versek közvetítik ugyanezt a gondolatot? Hogyan élhetünk ennek az elvnek a fényében?

Milyen áldásokat sorolt fel Pál a levele végén (Róm 15:5-6, 13, 33)?

A békességes tűrésnek Istene segíti gyermekeit a kitartásban. A béketűrésnek, türelemnek fordított *hüpomoné* kifejezés jelentése „kitartás,” „állhatatosság”. A „vigasztalás” érthető úgy is, hogy „bátorítás”. A bátorítás Istene bátorít, a remény Istene reményt nyújt az emberiségnek. Hasonlóképpen a békesség Istene békét ad, benne az ember békére lelhet.

A személyes üdvözetek után hogyan fejezi be levelét az apostol (Róm 16:25-27)?

Pál Isten dicsőítésével zárja levelét. Isten az, akiben bízhatnak a római hívők éppúgy, mint minden más keresztény. Ő erősíti megváltott, hit által megigazult gyermekeit, akik a Szentlélek vezetése alatt állnak.

Tudjuk, hogy az Úr ihlette az apostolt ennek a levélnek a megírására, egy konkrét időben kialakult, konkrét helyzetre reagálva. Viszont nem ismerjük annak minden részletét, amit kinyilatkoztatott neki a jövőről.

Igen, Pál értesült a „szakadásról” (2Thessz 2:3), bár a szövegből nem derül ki, hogy mennyit is tudott róla. Röviden, azt nem tudhatjuk, volt-e némi fogalma az apostolnak arról, hogy neki és az írásainak milyen szerepe lesz a végidei eseményekben. Egyrészt ez nem is olyan érdekes. A lényeg, hogy ezekből a szakaszokból született meg a protestantizmus, és mindazok, akik hűségesek akarnak maradni Jézushoz, ezekben találták meg és fogják is megtalálni a Szentírásban a hitük és elköteleződésük alapját, miközben pedig „*csodálván, az egész föld követé a fenevadat*” (Jel 13:3).

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *A Nagy Orvos lábnymán*. Budapest, 1998, Advent Kiadó, „Segíts a megkísértetteknek!” c. fejezet (109-110. o.).

„Láttam a népünkre leselkedő veszélyt, ha a White testvérekre tekintenek, azt gondolva, hogy hozzájuk kell fordulni gondjaikkal, tőlük kell tanácsot kérni. Ennek nem szabad így lennie. Az együtt érző, szeretetteljes Megváltó hív, hogy ha elfáradunk és megterhelhetünk, forduljunk hozzá, Ő majd felüdít... Sokan kérdezik tőlünk: Csináljam ezt? Belevágjak abba a vállalkozásba? Vagy az öltözetet illetően: Viseljem-e ezt vagy azt? Azt szoktam ilyenkor felelni: Krisztus tanítványának mondod magad. Kutasd hát a Bibliát! Olvasd figyelmesen és imádkozó szívvel a drága Megváltó életének történetét, amikor a földön, az emberek között élt! Utánozd az Ő életét, akkor biztosan nem tévedsz le a keskeny útról! Nem lehetünk mások lelkiismeretei. Ha pontosan előírnánk a többieknek, hogy mit tegyenek, tőlünk várnák az útmutatást és nem fordulnának egyenesen Jézushoz” (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*. 2. köt., 118-119. o.).

„Kötelességünkért való felelősségünket azonban nem helyezhetjük, háríthatjuk át másokra, és nem várhatunk arra, hogy ők mondják meg nekünk azt, hogy mit tegyünk. Nem függhetünk az emberek tanácsától. Az Úr minket is éppen olyan készségesen megtanít kötelességeinkre, mint ahogy másokat is megtanít... Azok, akik úgy döntenek, hogy semmi olyat nem tesznek, ami nem tetszik Istennek, miután ügyüket Isten elé vitték, megtudják majd, hogy pontosan melyik úton kell járniuk” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1998, Advent Kiadó, 574. o.).

„A gyülekezetben kezdettől fogva mindig akadtak emberek, akik állandóan személyes függetlenségre törekedtek. Az ilyenek nem látják be, hogy a szellem ilyen függetlenítése az embert könnyen arra vezeti, hogy túlságosan bízzék önmagában, és saját ítéletét többre értékeli hittestvérei tanácsánál és ítéleténél” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 1978, H. N. Adventista Egyház, 110. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

A heti tanulmányunk fényében hogyan találjuk meg az egyensúlyt a következő kérdésben?

Hűségesen kitarunk hitelveink mellett, ugyanakkor nem ítéljük el azokat, akik másként gondolkoznak, mint mi.

FELTÁMADÁS

„Valaki pedig abból a vízből iszik, amelyet én adok néki, soha örökké meg nem szomjúhozik; hanem a víz, amelyet én adok néki, örök életre buzdó víznek kútfeje lesz őbenne” (Jn 4:14).

„A hívó emberek számára Krisztus a feltámadás és az élet. Üdvözítőnkél Isten helyreállította azt az életet, amely a bűn által elveszett. Mivel az életet önmagában hordozza, azért meg tudja eleveníteni azokat, akiket akar. Isten felruházta őt a halhatatlanság adásának a jogával. Azt az életet, amelyet letett ember voltában, ismét felveszi és az emberiségnek adja. *»Én azért jöttem – mondta –, hogy életük legyen és bővülködjenek«* (Jn 10:10)... *»Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, örök élete van annak, és én feltámasztom azt az utolsó napon«* (Jn 6:54).

A hívó emberek számára a halál csak egy röpké pillanat és nincs nagy jelentősége. *»Ha valaki megtartja az én beszédemet, nem lát halált soha örökké... nem kószol halált örökké«* (Jn 8:51-52). A keresztények számára a halál csak elalvás, egy pillanatnyi csendesség és sötétség. A Krisztussal való élet Istenben elrejtett élet...

Azt a hangot, amely a keresztről ezt kiáltotta: *»Elvégeztetett!«* (Jn 19:30) – a halottak is meghallották. Ez a hang átütötte a sírok falait és megparancsolta az alvóknak, hogy keljenek fel. Így lesz majd, mikor Krisztus hangja felharsan az égből. Ez a hang behatol majd a sírokba, kinyitja a sírboltokat és a Krisztusban meghaltak feltámadnak. Üdvözítőnk feltámadásakor csak néhány sír tárult fel. Második eljövetelekor azonban minden drága halottunk meghallja majd az Ő hangját és előjönnek a dicsőséges és halhatatlan életre. Ugyanaz a hatalom, amely feltámasztotta Krisztust a halottak közül, feltámasztja majd az Ő egyházát is, és megdicsőíti azt Vele, minden fejedelemségek, minden hatalmasságok és minden más név felett, amely adatott, nemcsak ebben a világban, hanem az eljövendőben is” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 694. o.).